

Analiza przypadków

Data dodania: 2010-04-11 12:10:05

Autor: edyta warmbier

Dwie analizy przypadków dzieci w wieku przedszkolnym.

OPIS I ANALIZA PRZYPADKU EDUKACYJNEGO

Dziecko agresywne

Bydgoszcz 2009

IDENTYFIKACJA PROBLEMU

Oliwier jest chłopcem 5-letnim. Uczęszcza do grupy dzieci o tym samym przedziale grupowym. Od początku pobytu w przedszkolu /Od 3 roku życia/ cechowały go pewne powtarzające się zachowania:

- brak zainteresowania tym, co się dzieje w grupie
- brak chęci udziału w zajęciach dydaktycznych
- brak jakiegokolwiek aktywności podczas zabaw grupowych
- duża ruchliwość
- nieartykułowane krzyki
- rzucanie przedmiotami
- kopanie mebli podczas posiłków, uderzanie pięścią w stół
- brak jakichkolwiek granic
- żądanie zajmowania się tylko nim i chęć ciągłego skupiania na sobie uwagi dorosłych
- odrzucanie wszelkich propozycji nauczyciela
- bardzo częste ataki złości, agresja słowna i fizyczna wyładowywana na przedmiotach i dzieciach
- całkowity brak reakcji na polecenia i wezwania nauczyciela

Przypadek 4-letniego Oliviera został wnikliwie rozpatrzony na posiedzeniu Rady

Pedagogicznej z udziałem przedszkolnego psychologa. Po wysłuchaniu analizy przypadku chłopca, opinii pani psycholog i dyrektorów przedszkola, podjęto decyzję o przeniesieniu Oliviera do innej grupy rówieśniczej w naszej placówce. Uznano, że właściwym rozwiązaniem problemu jest zmiana środowiska rówieśniczego chłopca oraz zobligowanie rodziców do systematycznej współpracy z przedszkolem i podjęcie terapii u przedszkolnego psychologa.

Od września 2008 r, rozpoczęłam pracę w grupie 5-latków, do której uczęszcza Oliwier. Zauważyłam, że negatywne zachowania chłopca nadal mają miejsce a zmiana grupy dała niewielkie efekty. Podczas zajęć ciągle kręcił się, zajmował sprawami niezwiązanymi z tematem. Nie umiał dostosować się do norm i zasad obowiązujących podczas swobodnych, jak i zorganizowanych zabaw, często kłócił się z rówieśnikami, używał wulgaryzmów, obrażał się na nauczycielkę podczas zwracania mu uwagi lub nie reagował na uwagi nauczyciela. Zwykle jego zabawy były chaotyczne, często zmieniane lub porzucane. Problemy z rówieśnikami próbował rozwiązywać używając w stosunku do nich siły fizycznej, decyzje podejmował impulsywnie nie przewidując konsekwencji swojego działania. Wszystkie czynności i powierzone mu zadania wykonywał szybko i niestarannie. Miał duży wpływ na rówieśników w grupie.

Problemem Oliviera zajęłam się w trosce o jego wszechstronny rozwój i dalsze funkcjonowanie na terenie przedszkola. Niepokoił mnie wpływ jego zachowania na inne dzieci, a także zaburzona jakość zajęć dydaktyczno - wychowawczych. Dalsze nieodpowiednie zachowanie chłopca może spowodować sytuację, w której zagrożone zostanie bezpieczeństwo innych dzieci. Podjęłam się pracy z Oliwierzem, aby odpowiednim podejściem i metodami wychowawczymi łagodzić jego nadmierną ruchliwość i nadwrażliwość emocjonalną. Opracowałam i wdrożyłam w grupie Oliviera program terapeutyczny „ Muzykoterapia w p-lu”. Oliwier wraz z całą swoją grupą brał udział w często prowadzonych zajęciach terapeutycznych z „Muzykoterapii”.

GENEZA I DYNAMIKA ZJAWISKA

Dziecko wychowuje się w rodzinie pełnej, w bardzo dobrych warunkach bytowych. Ma dwie starsze siostry. Młody ojciec, dużo młodszy od matki, traktuje dziecko jak kolegę, a nie syna. Podczas wywiadu z ojcem dowiedziano się, że Oliwier ogląda programy telewizyjne przeznaczone dla dorosłych (głównie filmy kryminalne, programy typu „ Detektywi” czy „ W 11”. Towarzyszy rodzicom w ich życiu towarzyskim, a wulgaryzmy są codziennością w bliskiej i dalszej rodzinie dziecka. Ojciec jest nieświadomy, że utrwala w dziecku negatywne wzory zachowań. Matka nie wykazuje większego zainteresowania problemami syna. Oboje rodziców rzadko kontaktuje się z wychowawczynią, głównie na jej prośbę. Dziecko w mniejszym stopniu prezentowało zachowania agresywne niż w poprzednich latach. Nadal jednak kontakty chłopca z dziećmi w grupie często zaczynają się agresją z intencją zwrócenia na siebie uwagi osób dorosłych oraz podporządkowania sobie innych.

ZNACZENIE PROBLEMU

Na podstawie rozmów z psychologiem przedszkolnym, literatury i własnej obserwacji stwierdzam, że źródłem problemów Oliviera jest środowisko rodzinne. Brak właściwych metod wychowawczych, niewystarczająca współpraca rodziców z przedszkolem, wzmacnianie negatywnych zachowań dziecka powodują nasilenie problemu. To przecież

rodzice spełniają najważniejszą rolę w kształtowaniu postaw dziecka. Jeśli nie są we właściwy sposób zaspokajane potrzeby miłości, czułości, przynależności, prowadzi to wyzwolenia u dziecka wielu rodzajów agresji.

Częstotliwość zachowań agresywnych i brak reakcji ze strony rodziców chłopca przyczyniły się do skarg ze strony rodziców pozostałych wychowanków.

PROGNOZA

Prognoza negatywna:

- brak zrozumienia i akceptacji ze strony środowiska (nauczycieli, rodziców, rówieśników), może spowodować nasilenie się agresji w stosunku do otoczenia
- nie odpowiednia organizacja zajęć nie pozwoli chłopcu osiągać i dostrzegać efektów wykonywanej pracy, doprowadzi do niskiej samooceny, braku wiary we własne siły, zaniku motywacji do nauki, narastania trudności
- częste głośnie zwracanie uwagi na forum grupy utrwali negatywną o nim opinię, może prowadzić do rozwoju u niego osobowości aspołecznej charakteryzującej się kłopotami w przedszkolu / następnie w szkole/ spowodowanymi ciągłym łamaniem zasad
- brak konsekwencji w wymaganiu wykonania zadania utrwali w nim postawę unikającą,

Prognoza pozytywna:

- akceptacja środowiska spowoduje stopniowe przyswojenie i przestrzeganie przez Oliwiera norm i zasad pożądaných w przedszkolu i społeczeństwie, a w konsekwencji utrzymania prawidłowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi
- wykonywanie krótkich zadań, z którymi sobie poradzi podniesie jego samoocenę, motywację do nauki, zachęci do podejmowania kolejnych zadań,
- stopniowanie trudności i wydłużanie czasu wykonania pracy wpłynie na rozwój koncentracji, uwagi, pamięci,
- częste nagradzanie, chwalenie, dostrzeganie wysiłków chłopca zmotywuje go do staranności i dalszego wysiłku,

Nie podjęcie działań zarówno w pracy bezpośrednio z chłopcem, jak i współpracy z rodzicami spowoduje, że antyspołeczne zachowania i agresja dziecka nasilą się. Utrwalą się złe wzory zachowań, a Oliwier będzie miał coraz większe problemy z przystosowaniem do funkcjonowania nie tylko w społeczności przedszkolnej, lecz również w przyszłości do funkcjonowania w społeczności szkolnej. To doprowadzić może do wyobcowania, osamotnienia i odrzucenia chłopca przez grupę rówieśniczą, a w konsekwencji do uczucia niechęci do przedszkola i kolegów, niskiej samooceny i narastających konfliktów.

Natomiast wdrożenie odpowiednich oddziaływań na dziecko, również na zajęciach muzykoterapii, na jego środowisko rodzinne i współpracę z psychologiem przedszkolnym można spodziewać się efektów pozytywnych, a mianowicie poprawić psychofizyczne kompetencje dziecka. Chłopiec nauczy się poprawnych kontaktów z otoczeniem i

sposobów radzenia sobie z kłopotami. To doprowadzi do lepszego funkcjonowania w grupie rówieśniczej, zmiany nastawienia do innych dzieci. Chłopiec zacznie dostrzegać, że przemoc i agresja nie są sposobami na rozwiązywanie problemów.

PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ

Cele:

- Wdrażanie chłopca do poprawnych, pozbawionych agresji zachowań
- Stworzenie w grupie przyjaznej atmosfery, unikanie konfliktów
- Nabycie przez dziecko umiejętności opanowywania zniecierpliwienia i ruchliwości podczas zajęć i zabaw grupowych
- Rozwijanie koncentracji uwagi
- Przestrzeganie przez dziecko norm społecznych i umów obowiązujących w grupie przedszkolnej
- Zmobilizowanie rodziców do stałej współpracy z przedszkolem

Aby realizować powyższe cele postawiłam sobie następujące zadania:

Zadanie: Współpraca z rodzicami.

Sposoby realizacji:

- mobilizowanie rodziców do spotkań z wychowawcą
- indywidualne rozmowy, informowanie na bieżąco o zachowaniu dziecka
- ustalenie wspólnych metod postępowania z dzieckiem
- udział rodziców w zajęciach otwartych/w tym z muzykoterapii/, uroczystościach i spotkaniach grupowych
- zachęcenie rodziców do skorzystania z pomocy przedszkolnego psychologa

Zadanie: Współpraca z przedszkolnym psychologiem.

Sposoby realizacji:

- obserwacja dziecka przez specjalistę w ciągu całego dnia pobytu w przedszkolu
- zajęcia indywidualne z p. psycholog

Zadanie: Wprowadzenie programu terapeutycznego „Muzykoterapia w przedszkolu”

Sposoby realizacji:

- gra na instrumentach perkusyjnych
- stymulacja ruchu muzyką
- przekazywanie zjawisk muzycznych za pośrednictwem rekwizytów
- zabawy z rekwizytami
- gra akompaniamentów naturalnych i perkusyjnych do muzyki instrumentalnej
- improwizacja rytmu
- ruch taneczny
- relaks
- ćwiczenia oddechowe i artykulacyjne
- mowa ekspresyjna z akompaniamentem naturalnym i perkusyjnym – ćw.logarytmiczne
- śpiew piosenek
- zabawy terapeutyczne i opracowania ruchowe piosenek
- ekspresja plastyczna

Zadanie: Organizowanie zabaw rozwijających koncentrację uwagi

Sposoby realizacji:

- zabawy konstrukcyjne
- proste układanki
- zabawy aktywizujące – rozwijające koncentrację uwagi, stopniowanie trudności wykonywanych zadań, dzielenie trudnego na mniejsze części,
- konsekwentne wymaganie wykonania podjętej pracy, wskazanie na widoczny efekt

Zadanie: Przestrzeganie norm społecznych i umów obowiązujących w grupie.

Sposoby realizacji:

- przypominanie o regułach obowiązujących w grupie-kontrakt grupowy
- w trudnych sytuacjach spokojne interweniowanie
- stosowanie wzmocnień pozytywnych, motywowanie do działań, przydzielanie ról do pełnienia w grupie i ponoszenie za nie odpowiedzialności, stosowanie zrozumiałego dla dziecka systemu nagród i kar,

- zabawy przeciw agresji
- formułowanie komunikatu „ Ja” w sytuacji konfliktowej
- spokojne wydawanie poleceń przez zwracanie się bezpośrednio do dziecka, powtarzanie prostych komunikatów

WDRAŻANIE ODDZIAŁYWAŃ

Podejmując próby właściwego kierowania aktywnością Oliwiera byłam szczególnie cierpliwa w toku postępowania wychowawczego. Do wykonywania zadań lub ćwiczeń w pisaniu sadzałam chłopca w miejscu gdzie docierało jak najmniej bodźców mogących go rozpraszać. Przypominałam o odpowiednim zachowaniu podczas zajęć, umówiłam się na odpowiednie znaki ręką oznaczające: "cisza, spokój" oraz emotinki- buzie uśmiechnięte i smutne. Zwracałam uwagę na to co w danej chwili jest najważniejsze. Stopniowo wydłużałam czas wykonywanych zadań i nasilałam stopień ich trudności, zawsze doceniałam efekty jego pracy.

Angażowałam go do dodatkowych czynności takich jak np. dyżury, pomoc podczas zajęć, zawieszanie gazetek tematycznych, prac dzieci. Zawsze...

Dostęp do pełnej treści możliwy po zalogowaniu.

Literka.pl Literka.pl